

Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta` Ġudikatura Kriminali

Magistrat Dottor Aaron M. Bugeja M.A. Law, LL.D. (melit)

Il-Pulizija

(Spettur Jonathan Ransley)

vs

Matthew Abela

Il-Qorti:

Rat ir-rikors tal-Uffiċjal tal-Probation Sharlet Fabri datat 1 ta' Settembru 2015 li biha għamlet denunzja ai termini tal-Artikolu 21 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta fejn premettiet li wara s-sentenza mogħtija minn din il-Qorti kif presjeduta Matthew Abela (probationee) naqas milli joqgħod għad-direttivi mogħtija lil mill-istess Uffiċjal tal-Probation sabiex huwa jindirizza u jieqaf mill-vizzju tad-droga. L-istess Uffiċjal tenniet li l-probationee kien baqa' soġġett għal abbuż mid-droga.

Rat is-sentenza mogħtija minnha stess fejn nhar l-10 ta' Diċembru 2013 din l-istess Qorti fuq l-imputazzjonijiet segwenti : -

“Wara li rat l-imputatazzjonijiet datati 30 ta` Settembru, 2013;

L-imputati gew akkuzati talli fi Triq Nazju Ellul, Gzira;

1. Nhar l-20 ta` Awwissu, 2013, għall-habta ta` 11:00 ta` filghaxija minn go vettura ta` għamla Mitsubishi Lancer bin-numru ta` registrazzjoni FBB515 flimkien bil-hsieb li jagħmlu delitt wrew dan il-hsieb b`atti esterni u taw bidu għall-esekuzzjoni tad-delitt, liema delitt ma giex esegwit minhabba xi haga accidentali u indipendenti mill-volonta` tagħhom u li kieku gie esegwit kien ikun reat ta` serq ikkwalifikat bil-mezz, bil-hin u bix-xorta tal-haga misruqa għad-dannu ta` Carmel Vella, u/jew ta` xi persuna/i u/jew xi entita` u/jew entitajiet ohra, u aktar;
2. Talli fl-istess data, lok, hin u cirkustanzi volontarjament għamlu hsara, jew gharqu hwejjeg haddiehor, mobbli jew immobbli, meta għamlu hsara fuq il-bieba ta` vettura Mitsubishi Lancer bin-numru ta` registrazzjoni FBB 515 għad-detriment ta` Carmel Vella u/jew persuna/i ohra liema hsara hija izjed minn mija u sittax il-euro u sebgha u erbghin centezmu (€116.47);

U aktar lil Matthew Abela wahdu akkuzat:

3. Talli fl-istess data, lok, hin u cirkustanzi zamm u garr arma li taqta u bil-ponta minghajr ma kellu licenzja mahruqa mill-Kummissarju tal-Pulizija.”

kienet għamlitha cara li :

Illi mhix sejra toqghod lura milli tirrimarka li mill-informazzjoni migbura minghand ix-xhieda hawn fuq imsemmija jidher bic-car li l-motivazzjoni sabiex l-imputati jagħmlu programm għar-rijabilitazzjoni b`mod volontarju hija wahda alkwantu fjakka u dgħajfa. Biss din il-Qorti thoss li f`dan il-kaz, għandha taqbel mas-suggeriment tad-difiza kif ukoll sekondat mill-Prosekuzzjoni li l-imputati għadhom fi stat fejn jistgħu jibbenefikaw enormement minn programm għar-rijabilitazzjoni mill-vizzju tad-droga. Pero l-Qorti temmen bis-shih li l-aktar li jibbenefika minn tali programm, dment li jintemm b`success huwa l-Istat Malti li jkun jista jara li zewgt cittadini fi hdanu jkun mxew il-quddiem u qalbu l-folja f`hajjithom li permezz tagħha jibdew pagna għida minghajr ma jinkorru f`aktar vizzji u kriminalita li tali vizzji jgibu magħhom. Dan

huwa l-messagg li trid twassal din il-Qorti f'dan il-kaz. Din il-Qorti temmen bis-shih li dan jista jsehh f'dan il-kaz u ghal din ir-raguni mhux indikat li l-imputati jinghataw piena karcerarja ghar-reati li wetqu f'dan il-kaz izda qeghda taghti lil imputati cans iehor, bit-tama li din id-darba jiehdun din il-“window of opportunity” li din il-Qorti qed tikkoncedilhom bis-serjeta.

Decide :-

A. Kwantu ghall-hati Matthew Abela

Ghaldaqstant, wara li rat l-Artikoli 17(h), 31, 261(b)(f)(g), 263(a), 264(1), 265, 270, 271(g), 278(1)(3) tal-Kodici Kriminali (Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta) kif ukoll l-Artikoli 6, 51(6), 56 u 57 tal-Att dwar l-Armi (Kap 480 tal-Ligijiet ta' Malta), fuq l-ammissjoni tieghu stess, qeghda ssib lill-Matthew Abela hati tal-imputazzjonijiet kollha migjuba kontra tieghu : -

(a) kwantu ghat-tielet imputazzjoni tikkundannah ghal multa ta' mitt euro (E100);

(b) kwantu ghall-ewwel u t-tieni imputazzjoni, peress li hija tal-fehma li fic-cirkostanzi jissussistu l-elementi rikjesti mill-Ligi, ai termini tal-Artikolu 7(1) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta il-Qorti qeghda tpoggi lill-imputat Matthew Abela taht Ordni ta' *Probation* ghal perjodu ta' tliet (3) snin millum kif ukoll qeghda tqieghdu taht ordni ta' trattament ai termini tal-Artikolu 412D tal-Kodici Kriminali, u dan bil-ghan li ma jkunx hemm ripetizzjoni ta' reati simili nonche sabiex jeghleb il-vizzju tal-abbuz mid-droga, b'dan li ghal dan l-iskop qeghda tahtar lil Direttur tal-Programm Oasi sabiex jaghmel dawk l-ezamijiet kollha mehtiega fuq il-hati nonche jippreskrivi dawk it-trattamenti u/jew kura u/jew programmi kollha li jkunu mehtiega biex Matthew Abela jeghleb b'success il-vizzju ta' dipendenza u l-abbuz mid-droga, liema ordnijiet huma soggetti ghall-kundizzjonijiet elenkati fid-digriet moghtija illum stess u annessi ma din is-sentenza u li jiformaw parti integrali minnha.

Ai termini tal-Artikolu 7(7) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta u tal-Artikolu 412D tal-Kodici Kriminali, il-Qorti fissret lill-Matthew Abela bi kliem car u li jinftiehem, l-effetti tal-ordni ta' probation u trattament kif ukoll tal-kondizzjonijiet kollha elenkati fid-Digriet annessi ma' din is-sentenza u li f'kaz li jonqos milli jikkonforma ruhu ma' dawk l-ordnijiet u dawk il-kondizzjonijiet u/jew f'kaz li jaghmel reat iehor tul it-terminu tal-ordni ta' probation, jista jinghata sentenza ghar-reati li taghhom instab hati b'din is-sentenza, nonche l-konsegwenzi li jistghu jigu sofferti f'kaz ta' nuqqas t'adezzjoni mat-termini tal-ordni tat-trattament hawn fuq imsemmi.

Ai termini tal-Artikolu 7(8) tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza u tal-ordni ta' probation u trattament moghti bid-Digriet ta' illum stess ghandhom jigu trasmessi minnufih lid-Direttur tas-Servizzi ta' Probation sabiex jassenja ufficjal tal-probation biex ikun responsabbli ghas-sorveljanza tal-hati Matthew Abela, kif ukoll li jigu notifikati lid-Direttur tal-Programm Oasi sabiex ikun jista jibda jwettaq l-ordni tal-Qorti minnufih.

L-Ufficjal tal-*Probation* assenjat ghandu jirrapporta bil-miktub lill-Qorti kompetenti bil-progress tal-imsemmi Matthew Abela kull sitt (6) xhur.

Semghet id-deposizzjonijiet moghtija mill-Ufficjal tal-Probation Sharlet Tabone Fabri u rat l-atti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat : -

L-ordni tal-probation fil-konfront ta' Matthew Abela jippreskrivi s-segwenti : -

Wara li fissret lill-hati bi kliem car l-effett ta' din l-Ordni ta' *Probation* (inkluzi l-kondizzjonijiet addizzjonali specifickati hawn taht skond l-Artikolu 7(1) tal-Kap. 446) u illi jekk jonqos li jhares din l-Ordni jew jaghmel xi reat iehor matul il-perjodu ta' tliet snin millum, ikun jista jigi kkundannat ghar-reat li ghalih qieghed tigi maghmula din l-Ordni, u illi l-hati wera li jrid ihares il-kondizzjonijiet ta' din l-Ordni ta' *Probation*;

Ghalhekk **tordna** li l-hati **Matthew Abela** li joqghod 56, Sliema Road, Gzira, detentur tal-karta tal-identita' numru 431082(M) ikun ghal perjodu ta' tliet snin millum taht is-sorveljanza ta' Ufficjal ta' *Probation* taht dawn il-kundizzjonijiet:

1. Li matul il-perjodu ta' *probation*, il-hati ghandu jgib ruhu tajjeb, joqghod ghad-direttivi kollha tal-*Probation* Officer u jzomm dak il-kuntatt mehtieg u mitlub mill-ufficcjal tal-*probation* mahtur lilo.

2. L-Ufficial tal-*probation* mahtur ghal dan l-iskop ghandu jirraporta bil-miktub lil din il-Qorti bil-progress tal-hati kull sitt xhur.

3. Il-hati ghandu javza immedjatament lill-Ufficcjal tal-*probation* b'kull bdil li talvolta jaghmel fl-indirizz residenzjali tieghu.

4. Li ghandu jzomm ruhu f'kuntatt ma' l-ufficjal tal-*Probation* skont id-direttivi li jaghtih minn zmien ghall-iehor l-istess Ufficjal tal-*Probation*; u partikolarment li huwa ghandu, jekk l-Ufficjal tal-*Probation* ikun hekk irid, jircievi zjarat tal-istess Ufficjal tal-*Probation*.

5. Li Matthew Abela ghandu joqghod ghal kull programm, ordni, inizjattiva u/jew direttiva tal-Ufficjal tal-*Probation* intizi li jghinu lill-Matthew Abela biex ma jergax jirrepeti r-reati jew jikkommetti reati ohra u sabiex jirrijabilita ruhu mill-vizzju tad-dipendenza u l-abbuz mid-droga.

6. Matthew Abela ghandu jissottometti ruhu ghal "urine test" jew kwalunkwe test iehor li l-Ufficjal tal-*Probation* ihoss li huwa mehtieg sabiex jigi verifikat jekk Matthew Abela ikunx abbuza minn xi droga darba fil-gimgha liema test ghandu jsir minghajr preavviz u ghall-gharrieda.

Mix-xiehda tal-Ufficjal tal-*Probation* Sharlet Fabri din il-Qorti rat li l-*probationee* naqas milli josserva skrupolożament l-ordni tal-*probation*. Il-Qorti ikkonċedietlu diversi opportunitajiet ohra pendenti l-eżitu ta' din l-ordni ta' *probation*, izda jew ghal raġuni jew ghal ohra huwa naqas milli jottempera ruhu u joqghod skrupolożament mat-termini tal-ordni tal-*probation*.

Il-Qorti għazlet li tagħti ftit aktar zmien lil *probationee* sabiex tara jekk forsi fil-mori tad-differiment kienx sejjer ikun hemm ftit motivazzjoni

sabiex huwa jsegwi l-ordni tal-probation. Għalhekk il-Qorti zammet diversi seduti iżda minn dak li semgħet u rat din il-Qorti huwa bil-wisq evidenti li f'dan l-istadju dak li l-probationee kien qiegħed jagħmel kien aktar jipprova jevita l-ħabs aktar milli juri motivazzjoni serja biex joqgħod il-bogħod mid-droga.

Ikkunsidrat :-

Illi kif (in succint) intqal mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawża *Il-Pulizija vs Jeffrey Cassar* fis-6 ta' Dicembru 2012 kif muri bil-provi aktar il-fuq, bħalma solitament tagħmel din il-Qorti, wara li semgħet lill-Uffiċjal tal-Probation, hija iddifferiet id-denunzja sabiex ikun hemm il-possibilita li l-probationee juri jekk verament kienx dispost li jsegwi l-ordni tal-probation. Biss sfortunatament jirriżulta li din il-motivazzjoni kienet alkwantu assenti. Jirriżulta li l-probationee wera' biċ-ċar li ma kienx verament interessat jilqa' l-għajnuna siewja biex jagħraf jaffaċċja l-problemi tiegħu u dan fl-interess tiegħu stess u dik tas-soċjeta'. Ma jistax ikun li l-Qorti tagħti opportunita lil persuna sabiex tbiddel trieqitha u minflok taħtaf din l-opportunita tipprova tevita r-responsabbiltajiet tagħha. In-nuqqasijiet tal-probationee iridu jitqiesu bħala nuqqasijiet serji għax minhabba dawk in-nuqqasijiet ma halliex l-ordni tal-probation tiegħu l-perkors naturali tagħha. Għalhekk issa jrid jaffaċċja r-riguri tal-Liġi u din il-Qorti ma jibqgħalhiex triq oħra għajr li

tittratta miegħu mill-ġdid għar-reati hawn fuq imsemmija kif jipprovdi l-Artikolu 21 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta. Bħal dik il-Qorti hawn fuq imsemmija, din il-Qorti tħoss li l-istess għandu japplika f'dan il-każ preżenti.

DECIDE :-

Li ġie ppruvat għas-sodisfazzjon ta' din il-Qorti li l-probationee naqas milli jħares xi hteġa tas-sanzjoni fil-komunita komminata lilu u fiċ-ċirkostanzi ta' dan il-każ m'għandhiex triq oħra salv li tittratta mal-probationee għar-reati li dwarhom kienet saret is-sanzjoni komunitarja b'kull mod kif il-qorti tista' tittratta lill-ħati li kieku għadu kemm ġie dikjarat minn din il-Qorti ħati għar-reati li tagħhom diġa instab ħati. U għalhekk filwaqt li qegħda ssib li huwa naqas milli josserva l-ordni tal-probation mogħtija lilu kif hawn fuq imsemmi, tittratta miegħu billi wara li rat l-Artikoli 21(2) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta kif ukoll l-Artikoli 17(h), 31, 41(1)(a), 261(b)(f)(g), 263(a), 264(1), 265, 270, 271(g), 278(1)(3) tal-Kodiċi Kriminali (Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta) kif ukoll l-Artikoli 6, 51(6), 56 u 57 tal-Att dwar l-Armi (Kap 480 tal-Liġijiet ta' Malta), il-Qorti qegħda tikkonferma lill-imputat ħati tal-imputazzjonijiet migjuba kontra tiegħu, u filwaqt li tikkonferma l-multa ġja inflitta fir-

rigward tat-tielet imputazzjoni, b'riferenza għall-ewwel u t-tieni imputazzjoni tikkundannah għall-piena ta' **tnax il-xahar prigunerija**.

Il-Qorti tirrakkomanda lid-Direttur tal-Facilita Korrettiva ta' Kordin sabiex jipprovdi lill-imputat b'dik l-għajnuna kollha meħtieġa sabiex waqt li jkun qiegħed residenti fil-Facilita Korrettiva ta' Kordin huwa jegħleb il-vizzju mill-abbuż tad-droga u għal dan il-għan għalhekk jikkonsidra li l-hati jitqiegħed għal dawk il-programmi ta' rijabilitazzjoni meħtieġa u f'dawk il-postijiet idoneji biex jgħinuh jegħleb dan il-vizzju.

Mogħtija illum 9 ta' Mejju 2016 fil-Qrati tal-Ġustizzja, Valletta.

Aaron M. Bugeja